

ASIA Päätös pilaantuneen maa-alueen puhdistamista koskevan ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaisen ilmoituksen johdosta

ILMOITUKSEN TEKIJÄ JA OSOITE

Riveron Oy
Mäntylänmäentie 2
85200 ALAVIESKA

KUNNOSTETTAVA ALUE JA SEN SIJAINNAT

Kohde sijaitsee Ylivieskan kaupungin keskustajamassa osoitteessa Savisilta 5. Kohteen kiinteistörekisteritunnus on 977-406-172-2. Kunnostus koskee myös kiinteistön 977-406-172-1 maaperää.

ILMOITUKSEN PERUSTE

Pilaantuneen maa-alueen puhdistamisesta on tehtävä ilmoitus ympäristönsuojelulain 78 §:n 2 momentin perusteella.

ASIAN VIREILLETULO

Ilmoitus on jätetty Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle 4.11.2005.

ALUEEN KUVAUS, TUTKIMUKSET JA PUHDISTAMINEN

Kunnostettavana kohteena on vanha meijerikiinteistö (172-2), jossa on harjoitettu meijeritoimintaa vuodesta 1918 saakka. Vanha meijerirakennus toimi 1956-74 Ylivieskan Osuuskaupan ylläpitämänä Shell-huoltoasemana. Alueella todettu maaperän pilaantuneisuus johtuu huoltoaseman yhteydessä harjoitetusta polttonesteen jakelutoiminnasta maaperään aiheutuneista öljyhiilivetypäästöistä (roiskeet, ylitäytöt, laitteistovuodot tms.). Toiminnasta johtuvaa maaperän pilaantuneisuutta esiintyy myös em. kiinteistön ja Kalajoen väliin jäävällä Ylivieskan kaupungin omistamalla maa-alueella (kiinteistö 172-1). Kalajokivarren puistoalueelle rakennettiin Ylivieskan kaupungin toimesta sadevesiviemäriä marraskuussa 2004. Rakennustyö jouduttiin keskeyttämään, kun kaivantoon alkoi kertyä kiinteistön suunnalta aistinvaraisesti arvioituna öljyistä vettä.

Huoltoasematoiminta sijoittui kiinteistön kaakkoisosaan. Vanhojen ilmavalokuvien perusteella huoltoaseman piha-alueella on ollut 2-3 jakelumittaria, ja polttonesteet on varastoitu maanalaisissa säiliöissä. Jakelumittarit on poistettu kiinteistöltä huoltoasematoiminnan päätyttyä. Säiliöiden määrää ja poistamisesta ei ole varmuutta. Ilmavalokuvien perusteella mittarikentän eteläpuolella on varastoitu tynnyreitä.

Nykyään kiinteistö on lähinnä varastoalueena. Entisen tynnyrivarastoalueen kohdalla sijaitsee huoltoasematoiminnan jälkeen alueella rakennettu peltinen varastohalli. Kiinteistö kuuluu aluekonaisuuteen, jolle on suunnitteilla kaavamuutos. Kaavamuutoksen tarkoitus on johtaa alueen

asuntorakentamiseen. Kiinteistö 977-406-172-2 on vuodesta 2004 lähtien ollut Riveron Oy:n omistuksessa. Kiinteistö rajautuu etelässä Ylivieskan kaupungin omistuksessa olevaan Kalajoen ranta-alueeseen (977-406-172-1), idässä Savisilta-tiehen, pohjoisessa Hakalahden katuun ja lännessä teollisuuskiinteistöön.

Kunnostettava kohde sijaitsee Kalajoen ranta-alueen välittömässä läheisyydessä. Kiinteistön piha-alueen täyttöihin on käytetty sekalaista silttimaata sekä pintaosissa mursketta. Pääosa piha-alueesta on asfaltoitua. Alueen perusmaalaji on silttimoreenia.

Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä sellaisen läheisyydessä. Alueen pohjavesipinta noudattelee Kalajoen veden pinnan tasoa, ollen tutkimusajankohtana 2-3 metrin syvyydellä maan pinnasta.

Pilaantuneisuustutkimukset

Kiinteistön 977-406-172-2 maaperän pilaantuneisuutta ei aiemmin ole tutkittu. Riveron Oy:n toimeksiannosta Suomen IP-Tekniikka Oy suoritti kiinteistöllä 977-406-172-2 ympäristöteknisen maaperätutkimuksen. Selvitykseen liittyvät maastotyöt kohteessa suoritettiin 25.8.2005. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää kohteessa harjoitetun huoltoasematoiminnan mahdollisesti aiheuttama maaperän pilaantumista.

Tutkimuksissa kohteesta otettiin yhteensä 29 maanäytettä kahdeksasta kaivinkoneella tehdystä koekuopasta (KK1-KK8). Tutkimuspisteet sijoitettiin kohteessa mahdollisimman lähelle polttonesteen jakelun riskikohtia, kuten jakelumittareiden aluetta ottaen kuitenkin huomioon alueella olevat rakenteet ja toiminta. Näytteet koekuopista otettiin jatkuvana näytesarjana 0,3-2,0 metrin kerrospaksuutta edustavina kokoomanäytteinä. Näytteenoton yhteydessä koekuopista tehtiin aistinvaraiset havainnot maaperän kerrosrakenteesta, maalajeista sekä mahdollisista maan seassa olevista jätejakeista. Myös otetuista näytteistä tehtiin maalajia ja mahdollisia haitta-ainepitoisuuksia koskevat aistinvaraiset havainnot. Kahdeksasta maanäytteestä määritettiin öljyhiilivetyjen summapitoisuudet PetroFlag-kenttätestillä. Viidestä näytteestä määritettiin keskiraskaiden (C₁₁-C₂₃) ja raskaiden (C₂₄-C₃₉) öljyhiilivetyjakeiden pitoisuudet Novalab Oy:n laboratoriossa. Kahdesta em. näytteestä analysoitiin laboratoriossa lisäksi bensiinijakeiden (C₄-C₁₀), BTEX-yhdisteiden sekä MTBE:n ja TAMEn pitoisuudet. Maanäytteiden lisäksi rakenteilla olevan sadevesilinjan kaivosta otettiin vesinäyte, josta määritettiin kaikkien em. öljyhiilivetyjakeiden, BTEX-yhdisteiden sekä MTBE:n ja TAMEn pitoisuudet Novalab Oy:n laboratoriossa.

Maanäytteiden öljyhiilivetyjen laboratorioanalyseissä suurin todettu öljyhiilivetyjen summapitoisuus oli näytteessä KK3/0-0,5 (entinen jakelumittareiden alue) 3 360 mg/kg, josta 2 990 mg/kg oli keskiraskaita jakeita (diesel/kevyt pö). Korkein pitoisuus keskiraskaita jakeita (3 120 mg/kg) analysoitiin näytteestä 8/2,2-2,5 (varastohallin rannan puolella). Bensiinijakeiden pitoisuudet analysoiduissa näytteissä alittivat analyysimenetelmän määritysrajat. BTEX-yhdisteiden suurin todettu pitoisuus oli 0,17 mg/kg (ksyleeniä, näyte KK7/0,5-1,5).

Öljyhiilivetyjen SAMASE –raja-arvopitoisuus ylittyi keskiraskaiden jakeiden osalta laboratorioanalyysien mukaan kahdessa näytepisteessä (KK3 ja KK8). Tulosten perusteella sekä entisen mittarikentän, että tynnyrien varastoalueen maaperässä esiintyy pilaantuneeksi (öljyhiilivetyypitoisuudet yli SAMASE –ohjearvojen) luokiteltavia maa-aineksia. Aluetta on voitu tasata ja maa-aineksia siirrellä huoltamotoiminnan jälkeen esimerkiksi asfaltoinnin yhteydessä, josta viitteitä antaa useassa näytepisteessä esiintyneet hyvin heikot aistinvaraiset havainnot öljyn hajusta.

Näytepisteessä KK8 yli kahden metrin syvyydellä maan pinnasta vettä johtavassa maakerroksessa todettu korkea öljyhiilivetyypitoisuus antaa viitteitä siitä, että varsinaisen öljyn päästölähde on näytepisteen ulkopuolella (oletettavasti varastohallin alla). Näytteenottoa ei voitu varastohallin vuoksi suorittaa juuri oletetulla tynnyrien varastoalueella, mutta on oletettavaa, että varastohallin alla esiintyy pilaantuneita maa-aineksia.

Karkeasti arvioiden, olettamalla myös varastohallin alla esiintyvän pilaantuneita maa-aineksia, kohteessa on pilaantuneita maita (öljyhiilivetyypitoisuudet yli SAMASE –ohjearvojen) kaikkiaan

noin 600 m³krt, josta noin 200 m³ktr arvioidaan olevan ns. voimakkaasti pilaantuneita (öljyhiilivetytipoisuudet yli SAMASE –raja-arvojen).

Kunnostustarve

Tehtyjen tutkimusten perusteella kohteen maaperässä esiintyy kohonneita öljyhiilivetyjen pitoisuuksia. Jo todetusti kohonneet pitoisuudet haittaavat rakennustoimintaa alueella. Öljyhiilivetyjen varsinaista päästölähdettä alueella ei tiettävästi enää ole, joten öljyn leviämistä vapaana öljytuotteena ei tapahdu. Sen sijaan kulkeutumista maaperässä olevan veden mukana ympäristöön ja tässä tapauksessa viettävän perusmaan pinnan mukaisesti kohti Kalajokea voi edelleen tapahtua.

Edellä mainittu ympäristönäkökohta sekä alueen mahdollinen ottaminen asuinkäyttöön edellyttävät ilmoituksen mukaan maaperän kunnostustoimenpiteitä. Maaperän kunnostustavoitteena asuinalueilla on nykykäytännön mukaan haitta-ainepitoisuuksien SAMASE –ohjearvotaso. Tähän päästään poistamalla ja korvaamalla alueella olevat tätä suurempia pitoisuuksia sisältävät maa-ainekset.

Kunnostus

Puhdistusmenetelmänä käytetään massanvaihtoa, jossa pilaantuneet maa-ainekset poistetaan kaivamalla ja korvataan puhtailla maa-aineksilla. Pilaantuneet maa-ainekset toimitetaan laitokseen, jolla on voimassa oleva ympäristölupa ko. maa-ainesten vastaanottoon ja käsittelyyn. Massanvaihtotyön yhteydessä poistetaan kohteen maaperässä mahdollisesti olevat polttonesteen jakelutoimintaan liittyvät rakenteet (kuten säiliöt ja putkistot) sekä mahdolliset muut jätteet.

Polttoaineen jakelutoiminnasta pilaantunut maaperä puhdistetaan samassa yhteydessä sekä kiinteistön 977-406-172-1 että kiinteistön 977-406-172-2 alueilla.

Tutkimustulokset ja kunnostussuunnitelma ilmenevät tarkemmin hakijan ilmoituksesta (saapunut ympäristökeskukselle 4.11.2005) sekä Suomen IP-Tekniikka Oy:n laatimasta maaperän pilaantuneisuuden perusselvityksestä (J21724/14.9.2005).

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Kunnostuksesta on oltu yhteydessä Ylivieskan kaupungin ympäristösihteeri Tapio Koistinahoon puhelimitse 10.11.2005. Hänellä ei ollut huomautettavaa asian johdosta.

YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU JA PERUSTELUT

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen esitetyn ilmoituksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Kunnostus on toteutettava Suomen IP-Tekniikka Oy:n laatiman maaperän pilaantuneisuuden perusselvityksen (14.9.2005) ja hakijan 4.11.2005 ympäristökeskukselle saapuneen ilmoituksen mukaisesti. Kunnostamisen aloittamisesta on ilmoitettava vähintään viikko ennen töiden aloittamista ympäristökeskukselle ja Ylivieskan kaupungin ympäristöviranomaiselle; samalla on ilmoitettava myös työmaan ympäristötekniinen asiantuntija. Ennen töiden aloittamista on pidettävä alkukatselmus ja lopussa loppukatselmus, ellei näitä katsota tarpeettomiksi työn kannalta.
2. Maaperän kunnostuksen tavoitetaso:

• haihtuvat hiilivedyt (TVOC C ₄ -C ₁₀)	100 mg/kg
• keskisisleat (C ₁₁ -C ₂₃)	300 mg/kg
• raskaat öljyhiilivedyt (C ₂₄ -C ₃₉)	600 mg/kg

Mikäli kohonneita pitoisuuksia havaitaan muiden haitta-aineiden osalta, alue on kunnostettava myös niiltä osin siten, että puhdistuksen jälkeen haitta-ainepitoisuudet maaperässä

eivät ylitä ympäristöministeriön (1994) SAMASE –raportissa esitettyjä ohjearvopitoisuuksia, eivätkä ko. aineille asetettuja ongelmajäterajoja.

Alueen kunnostuksen yhteydessä maaperän pilaantuneisuutta on seurattava kenttätestein pilaantuneisuuden rajaamiseksi. Tulokset on varmistettava laboratorioanalyysin. Kontrollinäytteiden tulokset on ilmoitettava ympäristökeskukselle ja liitettävä ehdossa 6. edellytettyyn loppuraporttiin. Mikäli pilaantuneisuus ulottuu huomattavasti ilmoitettua aluetta laajemmalle tai alueelta löytyy muita kuin nyt tutkittuja haitta-aineita, tulee asiasta ilmoittaa ympäristökeskukselle. Tällöin tarvittaessa päätetään erikseen jatkotoimenpiteistä.

Kun ympäristöviranomaisena on hyväksynyt työn, kaivualue voidaan täyttää ja muotoilla maastoon sopivaksi. Alle ohjearvojen olevia maita saa käyttää kaivantojen täyttöön, ei kuitenkaan pohjavesipinnan alapuolella.

Pilaantuneet maat on toimitettava käsittelypaikkaan, jolla on ympäristölupa kyseisten massojen käsittelyyn. Käsiteltäessä ja kuljetettaessa pilaantuneita maita on huolehdittava, että maa-aines ei aiheuta esim. pölyhaittaa ympäristöön. Tarvittaessa kuormat on kasteltava tai peitettävä. Ongelmajätteiksi luokiteltavien pilaantuneiden maiden siirrosta on laadittava valtioneuvoston päätöksen (659/1996) mukainen siirtoasiakirja.

3. Mikäli kaivannoissa esiintyy pohjavettä, jossa on kohonneita haitta-ainepitoisuuksia, on pohjaveden kunnostuksesta neuvoteltava Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen kanssa.
4. Tulevien asuinrakennusten kohdalta on myös pitoisuudeltaan alle tavoitetason olevat maat poistettava, mikäli aistinvaraisesti hajuja ilmenee. Näiltä kohdilta on öljylle haisevat maat poistettava tulevasta lattiatasosta 2 metriä alaspäin. Lisäksi on harkittava tuuletuksen järjestämistä alapohjaan, mikäli alueelle jää vielä hajuja em. kaivutason alapuolelle. Myös vesijohtolinjojen läheisyydestä on tutkimuksin varmistettava pilaantuneisuus ja poistettava pilaantuneet maat samoin kuin asuinrakennusten alta.
5. Jos kunnostustyön aikana ilmenee oleellista muutosta suunnitelmaan, tästä on ilmoitettava ympäristökeskukselle ja Ylivieskan kaupungin ympäristöviranomaiselle. Ympäristökeskus hyväksyy mahdolliset muutokset.
6. Kunnostuksesta on tehtävä loppuraportti kolmen kuukauden kuluessa loppukatselmuksesta. Raportti toimitetaan Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukseen ja Ylivieskan kaupungin ympäristöviranomaiselle; ympäristökeskukselle raportti on toimitettava sekä kirjallisena että sähköisenä.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Perustelut

Ympäristökeskuksen käsityksen mukaan kunnostaminen ilmoituksessa esitetyllä tavalla ja edellä mainituin ehdoin täyttää ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaiset vaatimukset. Kohteen pilaantuneen alueen laajuus ja maaperän pilaantumisen aste on riittävästi selvitetty, puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää ja toiminnasta ei aiheudu ympäristön muuta pilaantumista.

Päätöksessä mainitut ehdot ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 75 §, 78 §, 105 §

Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 26 §, 27 §
Valtioneuvoston päätös ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä (659/1996)

MAKSU JA SEN PERUSTELUT

Maksu 616 €

Ympäristöministeriön päätöksessä alueellisten ympäristökeskusten maksullisista suoritteista määrätään julkisoikeudellisten suoritteiden maksuista. Päätöksen mukaan maksu pilaantuneen maa-alueen kunnostusta koskevasta käsittelystä määräytyy käytetyn työajan mukaan. Tämän ilmoituksen käsittelyyn on käytetty aikaa 16 tuntia.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion maksuperustelaki (150/1992)
Ympäristöministeriön päätös alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1415/2001)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös hakijalle saantitodistuksella suoritemaksua vastaan.

Jäljennös maksutta:

Ylivieskan kaupungin ympäristöviranomainen
Suomen IP-Tekniikka Oy
Suomen ympäristökeskus

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusaika päättyy 22.12.2005.

Valitusoikeus on:

- sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- alueellisella ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristölupapäällikkö

Martti Seppälä

Suunnittelija

Virve Heikkinen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Vaasan hallinto - oikeudelta** valituskirjelmällä.

Valitusaika

Valitusaika on **kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä**. Valitusaikaa laskettaessa ei antopäivää oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse, lähetin välityksellä telekopiona tai sähköpostitse. Toimittavasta riippumatta valituskirjelmä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan päättyessä klo 16.15.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto - oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto - oikeus niin määrää.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993, muut. 974/2001 ja 1024/2002) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto - oikeudessa oikeudenkäyntimaksuna 80 euroa. Mainitussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

käyntiosoite:
postiosoite:
puhelin:
sähköposti:
aukioloaika:

Korsholmanpuistikko 43
PL 204, 65101 Vaasa
vaihe 010 36 42611; telekopio 010 36 42760
vaasa.hao@om.fi
klo 8 - 16.15